

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, 16 marca 2012 r.

RPO-681029-XVIII/11/MP

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Pan Jarosław Gowin
Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze

W związku z badanymi skargami wpływającymi do Rzecznika Praw Obywatelskich po raz kolejny ujawnił się problem statusu prawnej osoby, która uzyskała zaświadczenie o ukończeniu aplikacji radcowskiej, a nie przystąpiła jeszcze do egzaminu radcowskiego.

Rzecznikowi znane jest stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 27 stycznia 2012 r. (sygn. pisma DNAP-II-023-62/11/AK) przedstawione Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych, iż status aplikanta radcowskiego traci osoba, która ukończyła aplikację radcowską i uzyskała zaświadczenie o jej odbyciu. W rezultacie osoba taka nie może zastępować radcy prawnego na podstawie art. 35¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 ze zm.) jak też nie może sporządzać i podpisywać pism procesowych stosownie do art. 35¹ ust. 4 tej ustawy.

W ocenie Rzecznika zagadnienie statusu osób, które uzyskały zaświadczenie o ukończeniu aplikacji powinno w sposób nie budzący wątpliwości zostać rozstrzygnięte przez ustawodawcę. Przy czym -jak się wydaje - to rozstrzygnięcie powinno zmierzać

w kierunku zapewnienia tej kategorii podmiotów (przynajmniej do momentu przystąpienia do egzaminu, a w przypadku jego zdania także do momentu złożenia ślubowania) takich uprawnień jakie przysługiwały im w toku odbywania aplikacji.

Problem, który jest sygnalizowany na tym tle Rzecznikowi dotyczy bowiem także wyznaczenia daty ślubowania dla osób, które zdały egzamin radcowski i złożyły wnioski o wpis na listę radców prawnych. W obowiązujących przepisach prawa brak jest bowiem maksymalnego terminu, jaki może upłynąć od dnia złożenia wniosku o wpis, a wyznaczeniem ślubowania. Przykładowo w roku 2011 ślubowanie dla osób, które zdały egzamin radcowski odbyło się w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Lublinie w dniu 5 sierpnia 2011 r., zaś w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Opolu w dniu 4 listopada 2011 r. Oznacza to w praktyce, że od momentu uzyskania zaświadczenia o ukończeniu aplikacji aż do momentu złożenia ślubowania zainteresowane osoby nie mogą wykonywać zastępstwa procesowego. Ich sytuacja w tym zakresie jest więc gorsza niż sytuacja aplikantów.

W związku z powyższym, stosownie do art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra o rozważenie tego zagadnienia w kontekście wprowadzenia niezbędnych zmian w przepisach prawa w celu jednoznacznego uregulowania sytuacji prawnej omawianej kategorii osób.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich